

გადაწყვეტილება

საქართველოს სახელით

20 თებერვალი, 2019 წელი

თბილისი

შესავალი ნაწილი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია
სასამართლოს დასახელება

მოსამართლე გიორგი მაისურაძე
სხდომის მდივანი გრეტა ჩიქოვანი

მოსარჩელე - ან-----ი აბ-----ი, ბე--- ას-----ი

წარმომადგენელი მა-----ი

მოპასუხე - ლა----ა ას-----ი (უფლებამონაცვლე ვი-----ა ას-----ი)

მოპასუხე - ვი-----ა ას-----ი

წარმომადგენელი - ლა-----ი, ხათ-----ძე

დავის საგანი - მემკვიდრეობის უფლების ჩამორთმევა, მემკვიდრედ და
მესაკუთრედ ცნობა სამკვიდრო უძრავ ქონებაზე, თანხის დაკისრება

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. მოსარჩელე ბე--- ას-----ის სასარგებლოდ მოპასუხე ვი-----ა ას-----
-----ს ჩამოერთვას მემკვიდრეობის უფლება 2--- წლის 3-----
გარდაცვლილი ვლ-----რ ას-----ის (გარდაცვალების აქტის ჩანაწერი
N0-----2) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე;

1.2. ბე--- ას-----ი ცნობილ იქნეს ვლ-----რ ას-----ის (გარდაცვალების
თარიღი 2--- წლის 3----- დანაშთი სამკვიდრო ქონების, მდებარე ქ.

თბილისი, ვა-----, 1/3 ნაწილის
მემკვიდრედ და მესაკუთრედ;

1.3- ბე--- ას-----ი ცნობილ იქნეს მისი და მისი მეუღლის ელ--ა აბ-----ას
თანასაკუთრებაში არსებული ქონების თბილისში, ვა-----
-----, 1/3 ნაწილის იდეალურ ნახევარ წილზე
თანამესაკუთრედ;

1.4. მოსარჩელე ან-----ი აბ-----ის სასარგებლოდ მოპასუხე ვი-----ა ას-----
-----ს დაეკისროს სამკვიდრო ქონებიდან მისთვის მიკუთვნებული
წილის ღირებულების პროპორციულად ელ--ა აბ-----ასა და ვლ-----რ ას-----
-----ის დაკრძალვისა და სარიტუალო მომსახურების ხარჯების -
თითოეულ მათგანზე 6 000-6000 ლარის, სულ 12 000 ლარის გადახდა;

მოსარჩელე ბე--- ას-----ი 1--- წლის 0- აპრილიდან რეგისტრირებულ
ქოწინებაში იმყოფებოდა ელ--ა აბ-----ასთან. მათ 1--- წლის 1- მარტს შეეძინათ
შვილი ვლ-----რ ას-----ი. მოსარჩელის შვილს, ვლ-----რ ას-----ს ჰყავდა
მეუღლე ლა---ა ას-----ი. მათ ქორწინებაში შვილი არ ჰყოლიათ. ისინი
განქორწიდნენ 1--- წელს სამ-----ს რაიონული სასამართლოს
გადაწყვეტილებით. განქორწინების აქტის რეგისტრაცია განხორციელდა 1---
წლის 1-----. ლა---ა ას-----ს 1--- წლის 2----- შეეძინა შვილი ვი-----
ა ას-----ი. განქორწინებული მეუღლის თხოვნით, ვლ-----რ ას-----მა ვი-----
---ას მისცა მამობა და ვი-----ა ას-----ის დაბადების მოწმობაში მამის
გრაფაში მიეთითა ვლ-----რ ას-----ი. ლა---ა ას-----ს შვილთან ერთად
მუდმივ საცხოვრებლად სურდა სა-----ში გამგზავრება. ამის შემდეგ, ვლ-----რ
ას-----ს და ვი-----ა ას-----ს ერთმანეთი არც უნახავთ და მათ შორის
არანაირი ურთიერთობა არ ყოფილა. დედა-შვილი გაემგზავრა სა-----ში და
ვი-----ა ას-----ი ამის შემდეგ არც ჩამოსულა საქართველოში. 1990-იან
წლებში, მოსარჩელე ბე--- ას-----ის ოჯახი საცხოვრებლად წავიდა რუსეთში,
სადაც მათ დახმარება აღმოუჩინა ბე--- ას-----ის ცოლისძმამ ან-----ი აბ-----
მა. მოსარჩელის მეუღლეს ელ--ა აბ-----ას და ასევე შვილს, ვლ-----რ ას-----ს
ჰქონდათ ბრონქიალური ასთმა და კლიმატის აუტანლობის გამო იძულებული
გახდნენ უკან დაბრუნებულიყვნენ. ბე--- ას-----ი დარჩა სამუშაოდ და
ფულად თანხას უგზავნიდა თავის ოჯახს საქართველოში. ბე--- ას-----ს
გადატანილი ინსულტის შემდეგ კიდურების პარალიზება დაემართა და
შეეზღუდა გადაადგილების უნარი. მას შვილი, ვლ-----რ ას-----ი ხშირად
აკითხავდა და რჩებოდა მასთან. 2--- წელს გარდაიცვალა მოსარჩელის მეუღლე
ელ--ა აბ-----ა, ხოლო 2--- წლის 3----- გარდაიცვალა მათი საერთო შვილი -
ვლ-----რ ას-----ი.

ბე--- ას-----ის და ელ--ა აბ-----ას ქორწინებისა და ერთად ცხოვრების
პერიოდში, მეუღლის, ელ--ა აბ-----ას სახელზე საკუთრებაში აღირიცხა
საცხოვრებელი ბინის, მდებარე ქ. თბილისი, ვარ-----
-----, 1/3 ნაწილი. ბინის პრივატიზაცია მოხდა 1--- წლის 2----- ელ--ა აბ-----
---ას სახელზე. როგორც ქორწინების პერიოდში შეძე-ლი ქონება, უძრავი ნივთი

წარმოადგენს მეუღლეების საერთო თანასაკუთრებას. შესაბამისად, ქონების ნახევარი 1/3 ნაწილი ეკუთვნის მოსარჩელე ბე--- ას-----ს. ელ--ა აბ-----ას გარდაცვალების შემდგომ, მალევე გარდაიცვალა მისი შვილი, ვლ-----რ ას-----ი. მოსარჩელე ბე--- ას-----მა წარმომადგენლის მეშვეობით წარადგინა განაცხადი სამკვიდროს ადგილმდებარეობის მიხედვით ნოტარიუსთან, მაგრამ არსებული დავის გამო დროებით შეჩერებულია სანოტარო მოქმედება სამკვიდრო მოწმობის გაცემასთან დაკავშირებით. ვი-----ა ას-----მა, მამის და ბებუის გარდაცვალების შემდეგ წარმომადგენლის მეშვეობით მიმართა სასამართლოს ბე--- ას-----ისათვის ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებაზე მემკვიდრეობის უფლების ჩამორთმევის მოთხოვნით. სასამართლომ იმ გარემოებაზე დაყრდნობით, რომ სამი წლის განმავლობაში ბე--- ას-----ი ფაქტობრივად არ ცხოვრობდა მეუღლესთან, დააკმაყოფილა ვი-----ა ას-----ის მოთხოვნა ბე--- ას-----ისათვის მემკვიდრეობის უფლების ჩამორთმევის შესახებ ელ--ა აბ-----ას სამკვიდროსთან მიმართებით. ელ--ა აბ-----ა და ვლ-----რ ას-----ი გარდაიცვალნენ ერთ თვიან პერიოდში. მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობა იყო საკმაოდ მძიმე. ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ს მატერიალური გაჭირვებისა და ავადმყოფობის დროს ეხმარებოდნენ ბე--- ას-----ი და ან-----ი აბ-----ი (ელ--ე აბ-----ის ძმა). მათ გაიღეს ორივე მათანის მკურნალობის, მოვლისა და შემდგომში კი, დაკრძალვის, სასაფლაოს მოწყობის ხარჯები.

ან-----ი აბ-----მა გაიღო როგორც ელ--ა აბ-----ას, ასევე ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვის ხარჯები, რომელიც შედგებოდა: სასაფლაოს ადგილის აღება/დაკავება 600 ლარი ელ--ა აბ-----ას შემთხვევაში 2-0 ლარი ვლ-----რ ას-----ის შემთხვევაში, მიცვალებულის ჩაცმა-გასუფთავება 50 ლარი, კატაფალკით მომსახურება 80 ლარი, კანდელი 15 ლარი, სუდარა 25 ლარი, სასახლე-მაცივარის დაქირავება 250 ლარი, ტახტის დაქირავება 55 ლარი, შანდალის დაქირავება 20 ლარი, სიდი დისკი 5 ლარი, ხის ჯვარი 5 ლარი, მუშების მომსახურება გარდაცვლილის ბინიდან კატაფალკამდე ჩასვენება და საქალაქო სასაფლაოზე სამარხამდე მისვენება 2-0 ლარი, წიფლისგან დამზადებული სასახლე 430 ლარი, სასახლის ტრანსპორტირება 25 ლარი, საფლავის ქვა 250 ლარი, ქვაზე წარწერის გაკეთება 40 ლარი, ქვაზე სურათის მიხატვა 60 ლარი, ქელეხზე 100 კაცზე 2000, ორმოცი 50 კაცზე - 1200 ლარი და წლისთავი 30 კაცზე - 700 ლარი. ამ თანხებმა თითოეული მიცვალებულისათვის შეადგინა 6000-6000 ლარი, სულ 12 000 ლარი. ამ თანხაში არ არის შესული ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ის კვებით უზრუნველყოფს თანხები. ისინი თვეობით იყვნენ ლოგინს მიჯაჭვულები. უმწეო მდგომარეობაში მყოფ ელ--ა აბ-----ას არ შეეძლო დამოუკიდებლად მოეკლო და გამოეკვება საკუთარი თავი. ვლ-----რ ას-----ს არ შეეძლო მისი მოვლა, რადგან თვითონაც მძიმედ იყო ავად. ორივე მათგანის მოვლის, მკურნალობის, საკვების ხარჯს იღებდა ელ--ა აბ-----ას ძმა ან-----ი აბ-----ი. მოპასუხე ვი-----ა ას-----ი და ლა-----ას-----ი არ გამოჩე--ლან დედა-შვილის, ელ--ა აბ-----ის და ვლ-----რ ას-----ის ავადმყოფობის დროს, მათ არ უზრუნვიათ უმწეო მდგომარეობაში მყოფ

პირებზე, ასევე, ვი-----ა ას-----ი არ დასწრებია არც მამის, ვლ-----რ ას-----
 --ის და არც ბებუის ელ--ა ბ-----ს დაკრძალვას, არ გაუღია მათი დაკრძალვის და
 მასთან დაკავშირებული პროცედურების ხარჯები. ვი-----ა ას-----ი და ლა--
 --ა ას-----ი მხოლოდ ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ის
 გარდაცვალების შემდგომ გამოჩნდნენ და განაცხადეს პრეტენზია მათ
 სამკვიდრო ქონებაზე. ვინაიდან დაკრძალვის ხარჯები მთლიანად გადახდილი
 იქნა ან-----ი აბ-----ის მიერ, იგი მოითხოვს მოხდეს მისი ანაზღა---ება ელ--ა
 აბ-----ასა და ვლ-----რ ას-----ის მემკვიდრეების მხრიდან სამკვიდრო
 ქონებაში მათი წილის ღირებულების პროპორციულად. ელ--ას და ვლ-----რის
 გარდაცვალების შემდგომ, მათი საცხოვრებელი ბინა მოაწესრიგა, გაარემონტა
 ან-----ი აბ-----მა და მოსასვლელად გადასცა ჯ----- რომელიც დღეის
 მდგომარეობითაც იქ ცხოვრობს. ან-----ი აბ-----ი და ბე-- ას-----ი
 ფაქტობრივად დაეუფლნენ ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ის დანაშთ
 სამკვიდრო ქონებას. მათ ხელთაა ელ--ასა და ვლ-----რის მფლობელობაში
 არსებული ყველა დოკუმენტის დედნები. ისინი წარმომადგენლის, ჯა-----ს
 მეშვეობით ახორციელებენ ქონების ფაქტობრივ ფლობას. ჯა----- იცავს და
 უვლის ქონებას. იხდის კომუნალურ გადასახადებს. ვი-----ა ას-----ი,
 რომელსაც შეეძლო და ვალდებული იყო ეზრუნა და მიეხედა ავადმყოფი
 მამისათვის და ბებუისთვის, საერთოდ არ ურთიერთობდა მათთან. ის ორი
 წლის იყო დედასთან ერთად სა-----ში რომ გაემგზავრა. ამის შემდეგ 22 წლის
 განმავლობაში ერთხელაც არ ჩამოსულა საქართველოში. არც მამა და არც ბებია
 არ უნახავს და არანაირი ფინანსური მხარდაჭერა არ გაუწევია მათთვის. მან
 მშობლის მიმართ არ შეასრულა შვილის ვალდებულება.
 (იხ. სარჩელი, სასამართლოს სხდომის ოქმი);

2. მოპასუხის პოზიცია

მოპასუხე ვი-----ა ას-----ი არ ეთანხმება ბე-- ას-----ის და ან-----ი აბ-----
 ---ის სასარჩელო მოთხოვნებს. 2--- წლის 1----- გარდაიცვალა ლა---ა ას-----ი.
 მოცემულ სამოქალაქო საქმეზე მის უფლებამონაცვლედ ცნობილი იქნა მისი
 პირველი რიგის კანონისმიერ მემკვიდრე - შვილი ვი-----ა ას-----ი.
 მოპასუხის მითითებით, 2--- წლის 2----- სასამართლო გადაწყვეტილებით
 დადგე--ლია გარემოებები ქ. თბილისში, ვა-----ის მას. ზ-----
 ----- ბინა პრივატიზების შედეგად ქონებაზე საკუთრების უფლების
 წარმოშობის შესახებ. ამავე გადაწყვეტილებით ლა---ა ას-----ი ცნობილი
 იქნა აღნიშნული უძრავი ნივთის 1/2 ნაწილის მესაკუთრედ. გადაწყვეტილება
 შესულია კანონიერ ძალაში. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის შესაბამისად,
 კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ, მხარეებს, აგრეთვე მათ
 უფლებამონაცვლეებს არ შეუძლიათ ხელახლა განაცხადოს სასამართლოში
 იგივე სასარჩელო მოთხოვნები იმავე საფუძველზე, აგრეთვე სადავო განადონ
 სხვა პროცესში გადაწყვეტილებით დადგე--ლი ფაქტები და სამართლებრივი

ურთიერთობანი. გარდა ამისა, სასამართლოს 2--- წლის 1----- გადაწყვეტილებით დადგე--ლია, რომ ბე--- ას-----ი 1----იანი წლებიდან აღარ ცხოვრობს საქართველოში და მას მეუღლესთან და შვილთან გაწყვეტილი აქვს ყოველგვარი საოჯახო-სამართლებრივი ურთიერთობა. ან-----ი აბ-----ი არანაირ მოვლა-პატრონობას და ყურადღებას არ აქცევდა ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ს, მით უფრო ბე--- ას-----ი, რომელიც როგორც თავად მიუთითებენ, ჰქონდა მძიმე ჯანმრთელობის მდგომარეობა და უჭირდა გადაადგილება. მას ყოველგვარი კავშირი გაწყვეტილი ჰქონდა მეუღლესთან, ელ--ა აბ-----ასთან და ასევე, იგი არ ზრუნავდა არც მის შვილზე, ვლ-----რ ას-----ზე. 2--- წლის 1----- გადაწყვეტილებით, ლა----ა ას-----ი ვლ-----რ ას-----ს უგზავნიდა ფულად თანხებს, ამასთან, იგი სა-----იდან ჩამოვიდა ვლ-----რის გარდაცვალებამდე და იმყოფებდა საავადმყოფოში ვლ-----რთან. იგი დაესწრო ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვას და ყველა ხარჯი გაღებული იქნა ლა----ა ას-----ის მიერ. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით, კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ მხარეებს არ აქვს უფლება ხელახლა განაცხადონ სასამართლოში იგივე სასარჩელო მოთხოვნები იმავე საფუძველზე, აგრეთვე სადავო გახადონ სხვა პროცესში გადაწყვეტილებით დადგე--ლი ფაქტები. გამომდინარე აღნიშნულიდან, როგორც ბე--- ას-----ის, ასევე, ან-----ი აბ-----ის სასარჩელო მოთხოვნა არის უსაფუძვლო, დაუსაბუთებელი და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

(იხ. შესაგებელი, სასამართლო სხდომის ოქმი);

3- ფაქტობრივი გარემოებები

3-1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3-1.1. ელ--ა აბ-----ი და ბე--- ას-----ი რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდნენ 1--- წლის 0- აპრილიდან. მათ 1--- წლის 1- მარტს შეეძინათ შვილი ვლ-----რ ას-----ი;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- ქორწინების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N--- (ს.ფ. 41);
- დაბადების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N--- (ს.ფ. 47);

3-1.2. ვლ-----რ ას-----ი და ლა----ა ას-----ი იმყოფებოდნენ ქორწინებაში. ლა----ა ას-----ს 1--- წლის 2----- შეეძინა შვილი ვი-----ა ას-----ი. ლა----ა ას-----ის თხოვნით, ვი-----ა ას-----ის მამად მითითებული იქნა ვლ-----რ ას-----ი, თუმცა ეს უკანასკნელი ვი-----ა ას-----ს ბიოლოგიურ მამას არ წარმოადგენდა;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- დაბადების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N6-- (ს.ფ. 48);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი);

**3-1.3- ქ. თბილისის სამ-----ს რაიონის 1--- წლის 2-----
გადაწყვეტილებით, შეწყდა ქორწინება ვლ-----რ ას-----ის და ლა-----
ას-----ს შორის, რომელიც რეგისტრირებულია 1--- წლის 2-----
თბილისის ქორწინების სასახლეში. განქორწინების აქტების
სარეგისტრაციო წიგნში ვლ-----რ ას-----ს და ლა-----ა ას-----ს შორის
განქორწინების რეგისტრაცია განხორციელდა 1--- წლის 1-----;**

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- ქ. თბილისის სამ-----ს რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 2-----
გადაწყვეტილება, N2--- (ს.ფ. 46);
- განქორწინების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N1-- (ს.ფ. 42).

**3-1.4. მოსარჩელე ან-----ი აბ-----ი წარმოადგენს ბე--- ას-----ის
მეუღლის, ელ--ა აბ-----ას ძმას;**

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- დაბადების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N2--- (ს.ფ. 49);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი);
- მოწმეების ჯა-----ს, რაჩ-----ს ჩვენებები (იხ. სხდომის ოქმი).

**3-1.5. თბილისის საქარხნო რაიონის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს
აღმასრულებელი კომიტეტის 1--- წლის 3 ნოემბრის N---
გადაწყვეტილების საფუძველზე, ელ--ე ტ----- ასული აბ-----ა
დაკმაყოფილდა საცხოვრებელი ფართით და ამავე რაიონის საბინაო-
განყოფილების მიერ 1--- წლის 1- დეკემბერს ელ--ე აბ-----ას სახელზე
გაიცა საცხოვრებელი ბინის მიღების ორდერი N0-----;
1--- წლის 0----- ელ--ა აბ-----ასთან გაფორმებული პრივატიზაციის
ხელშეკრულებით, ელ--ა აბ-----ას უსასყიდლოდ საკუთრებაში გადაეცა
ქ. თბილისში, ვა-----ის მ----- ბინა; ამავე
მისამართზე ლა-----ა ას-----ი რეგისტრირებული იყო 1--- წლიდან.
ამავე წლიდან საცხოვრებელ მისამართზე რეგისტრირებული იყო ელ--ა
აბ-----ა. იგი გარდაიცვალა 2--- წლის 2-----;
თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2--
- წლის 2----- გადაწყვეტილებით, ლა-----ა ას-----ის სარჩელი
დაკმაყოფილდა და ლა-----ა ას-----ი ცნობილ იქნა უძრავი ქონების,
მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის მ-----, $\frac{1}{2}$ ნაწილის
მესაკუთრედ. გადაწყვეტილებით დადგე--ლია, რომ სადავო
საცხოვრებელი ბინის პრივატიზაციის მომენტიდან, მისამართზე ქ.
თბილისი, ვა-----ის მ-----, სსგს ელექტრონულ**

მონაცემთა ბაზის მიხედვით, 1--- წლის 0----- რეგისტრირებული იყო ორი პირი. საინფორმაციო ბარათებით დადასტურდა, რომ 1--- წლიდან სადავო ბინაში ლა----ა ას-----ის და ელ--ა აბ-----ის რეგისტრაციის ფაქტი. ელ--ა აბ-----ის გარდაცვალების შემდეგ ბინაში რეგისტრირებულია ერთი პირი, მათ შორის საკონსულო აღრიცხვაზე იმყოფება ერთი პიროვნება, რაც იმას ნიშნავს, რომ საუბარია ლა----ა ას-----ზე, რომელიც საქმის მასალების თანახმად ცხოვრობს სა-----ში, მიუხედავად იმისა, რომ სადავო ბინა ხელშეკრულების თანახმად უსასყიდლოდ გადაეცა (პრივატიზაცია) ელ--ა აბ-----ს, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვინაიდან ლა----ა ას-----ი პრივატიზაციის მომენტში რეგისტრირებული იყო სადავო ბინაში, ასევე გახდა ბინის თანამესაკუთრე; სასამართლოს 2--- წლის 2----- გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_სსიპ საქართველოს ეროვნული არქივის მიერ 1--1--2--- წელს გაცემული საარქივო ცნობა A----- (ს.ფ. 30);

_1--- წლის 0----- პივატიზაციის ხელშეკრულება (ს.ფ. 35-36);

_თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2--- წლის 2----- გადაწყვეტილება, საქმე N2----- (ს.ფ. 1-2-1--);

_თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2--- წლის 12 მარტის განჩინება, საქმე N2----- (ს.ფ. 121-12-);

3-1.6. სსგს თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ 0--02.2--- წელს გაცემული საინფორმაციო ბარათის მიხედვით, ვლ-----რ ას----- ი 16.0--1--- წლიდან რეგისტრირებული იყო სადავო საცხოვრებელი სახლის მისამართზე, მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის მას. ზ----- რეგისტრაციის გაუქმების თარიღს წარმოადგენს 3-0--2--- წელი;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_სსგს თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ 0--02.2--- წელს გაცემული საინფორმაციო ბარათი (ს.ფ. 51);

3-1.7. უძრავ ნივთებზე უფლებათა რეესტრის ელექტრონული წიგნის მონაცემებით, ქ. თბილისი, ვა-----ის მასივი, ზ-----ე-2 მ----- (პრივატიზაციის ხელშეკრულებით მისამართი ქ-----) (საკადასტრო კოდი 0-----06), საკუთრების უფლება რეგისტრირებული არ არის;

ინდივიდუალური აუდიტორ თ----- შეფასებით, უძრავი ქონების, მდებარე ქ. თბილისი, ვ-----, საბაზრო ღირებულება 2--- წლის 05 აპრილის მდგომარეობით შეადგენს 66920

ლარს;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ 2--- წლის 15 სექტემბერს გაცემული ცნობა N2----- (ს.ფ. 55);

_ინდივიდუალური აუდიტორის თ----- მიერ 0--0--2--- წელს შედგე--ლი შეფასების ანგარიში (ს.ფ. 56);

3-1.8. 2--- წლის 0- ნოემბრის მდგომარეობით, ელ--ა აბ-----ა და ვლ-----რ ას-----ი რეგისტრირებული იყვნენ სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_ამონაწერი სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზიდან, მომზადების თარიღი 0-.1--2--- წელი (ს.ფ. 84);

3-1.9. ელ--ა აბ-----ი (ქორწინების შემდგომ გვარი „ას-----ი“) გარდაიცვალა 2--- წლის 2-----; მისი შვილი, ვლ-----რ ას-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 3-----;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_გარდაცვალების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N0-----2 (ს.ფ. 57);

_გარდაცვალების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N0----- (ს.ფ. 58).

3-1.1-. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2--- წლის 1----- გადაწყვეტილებით, ვი-----ა ას-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდა და ბე--- ას-----ს ჩამოერთვა მემკვიდრეობის უფლება ელ--ა აბ-----ის (გარდაცვალების რეგისტრაციის თარიღი 2--- წლის 2-----, გარდაცვალების აქტის ჩანაწერი N0-----) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე. სასამართლომ დაადგინა, რომ რამდე--მე ათწლეულის განმავლობაში, ელ--ა აბ-----ს და ბე--- ას-----ს შორის ფაქტობრივად შეწყვეტილი იყო საოჯახო მეურნეობა და მათ შორის ოჯახური კავშირი, პირადი ხასიათის ურთიერთობები აღარ არსებობდა, რის გამოც ბე--- ას-----ს ჩამოერთვა მემკვიდრეობითი უფლება ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებაზე; აღნიშნული გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2--- წლის 1----- გადაწყვეტილება, საქმე N2----- (ს.ფ. 94-1--).

3-1.1-- მოპასუხე ლა----ა ას-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 1-----. მოცემულ საქმეზე ლა----ა ას-----ის უფლებამონაცვლედ ცნობილ

იქნა მისი შვილი, ვი-----ა ას-----ი;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_გარდაცვალების მოწმობა, აქტის ჩანაწერი N0----- (ს.ფ. 168);

_თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2--- წლის 24 სექტემბრის გადაწყვეტილება, საქმე N2---1--18 (ს.ფ. 169-170);

**3-1.1-- სანოტარო ბიუროდან გაცემული ცნობით, ნოტარიუს ქ-----
---- სანოტარო ბიუროში ბე--- ას-----ის გარდა, ელ--ა აბ-----ას დანაშთ
ქონებაზე განცხადება შეტანილი აქვთ სხვა სავარაუდო მემკვიდრეებს.
ასევე, გარდაცვლილი ელ--ა აბ-----ის სამკვიდროს საქმისწარმოების
მასალებში დევს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2-.0--2--- წლის
განჩინება (საქმე N1-----, რომლითაც ნოტარიუსს აეკრძალა 2--- წლის 2-
----- გარდაცვლილი ელ--ა აბ-----ის დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე
სამკვიდრო მოწმობის გაცემა საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების
კანონიერ ძალაში შესვლამდე;**

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_ნოტარიუსის მიერ 29.0--2--- წელს გაცემული ცნობა (ს.ფ. 88);

**3-1.1-- 2--- წლის 2- ნოემბერს ნოტარიუსს ქ----- მიერ ვი-----ა
ას-----ის სახელზე გაიცა სამკვიდრო მოწმობა, რომლის მიხედვითაც,
ვი-----ა ას-----მა, როგორც 2--- წლის 1----- გარდაცვლილი ლა----ა ას-----
-----ის პირველი რიგის მემკვიდრემ, შვილმა საკუთრებაში მიიღო
სამკვიდრო ქონება სრულად, მასში შემავალი აქტივებითა და
პასივებით;**

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_2-.1--2--- წელს გაცემული სამკვიდრო მოწმობა, რეგისტრაციის ნომერი N1-----
(ს.ფ. 21--215);

3-2. დადგე--ლი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

**3-2.1. ვი-----ა ას-----მა დედასთან, ლა----ა ას-----თან ერთად 1---
წელს დატოვა საქართველო და გაემგზავრა სა-----ში. მას შემდეგ,
არასრულწლოვანი ვი-----ა ას-----ი საქართველოში იმყოფებოდა 2---
წელს მცირე დროით. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს
საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტის მიერ მოწოდებული
ინფორმაციით, ვი-----ა ას-----ის მიერ საქართველოს სახელმწიფო
საზღვრის კვეთის ფაქტი 2--- წლის 01 ნოემბრიდან 2--- წლის 1 ნოემბრის
მდგომარეობით, არ ფიქსირდება; შესაბამისად, სასამართლო იზიარებს
მოსარჩელე მხარის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ ვი-----ა ას-----**

-----ი არ იმყოფებოდა საქართველოში ბეზიის ელ--ა აბ-----ას და მამის ვ----- ას-----ის ავადმყოფობის დროს, მას არ ჰქონია პირადი ხასიათის ურთიერთობები მასთან. იგი არ დასწრებია ელ--ე აბ-----ას და ვლ-----რი ას-----ის დაკრძალვას. აღნიშნულ გარემოებებს ადასტურებენ მოწმეები ჯა----- და რაჩ-----ს. დერე--- სუ-----ი და ემ-----ის ჩვენების მიხედვით კი, ვი-----ა ას-----ი ბოლოს 2--- წელს ჩამოვიდა საქართველოში, იგი სწავლობდა, შემდეგ კი დაიწყო მუშაობა აეროპორტში და ვერ შესძლო ჩამოსვლა მამასთან. მოწმეების მითითებით, ვი-----ა ას-----ს ჰქონდა სატელოფონო კავშირი მამასთან, ვლ-----რ ას-----თან. როდესაც 2--- წელს საქართველოში ყოფნის დროს, ვი-----ა ას-----ი იმყოფებოდა მამასთან და ბეზიასთან;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_სსიპ საქართველოს შსს მომსახურების სააგენტოს მიერ 1-1-2--- წელს გაცემული ცნობა M----- (ს.ფ. 208);

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი);

- მოწმეების დერე--- სუ-----ის, ემ-----ის, რაჩ-----ს და ჯა-----ს ჩვენებები (იხ. სასამართლო სხდომის ოქმები);

3-2.2. სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე ბე--- ას-----ის პოზიციას მოპასუხე ვი ქ----- ას-----ისათვის მამის, ვლ-----რ ას-----ის დანაშთ ქონებაზე მემკვიდრეობითი უფლების ჩამორთმევის საფუძვლების შესახებ, ვინაიდან საქმეში წარმოდგე---ლი მტკიცებულებებით არ დასტურდება მოპასუხე ვი-----ა ას-----ის უღირს მემკვიდრედ ცნობის სამართლებრივი საფუძვლების არსებობა. საქმეზე არ გამოიკვეთა იმგვარი გარემოებები, რაც შეიძლება გამხდარიყო ვი-----ა ას-----ისათვის უღირს მემკვიდრედ ცნობის საფუძველი. კერძოდ, მას განზრახ ხელი არ შეუშლია მამკვიდრებელისათვის მისი უკანასკნელი ნების განხორციელებაში, არ ჩაუდე--ა განზრახი დანაშაული ან სხვა ამორალური საქციელი მოანდერძის მიერ ანდერძში გამოთქმული უკანასკნელი ნება სურვილის საწინააღმდეგოდ. შესაბამისად, მხოლოდ ის გარემოება, რომ ვი-----ა ას-----ი არ იმყოფებოდა საქართველოში ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ის ავადმყოფობის დროს, უშუალო მონაწილეობას არ იღებდა მათ მოვლა-პატრონობაში და ასევე, იგი არ დასწრებია არც მამის და არც ბეზიის დაკრძალვას, აღნიშნული ვერ განდება ვი-----ა ას-----ისათვის მამის დანაშთ ქონებაზე უღირს მემკვიდრედ აღიარების საფუძველი. მოსარჩელე მხარე მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1311-ე მუხლზე, რომლის მიხედვითაც კანონით მემკვიდრეები ვერ იქნებიან ის პირები, რომლებიც ბოროტად თავს არიდებენ მათზე დაკისრებულ მოვალეობას, ერჩინათ მამკვიდრებელი, თუ ეს გარემოება

დადასტურებულია სასამართლო წესით. სასამართლო ვერც მოსარჩელე მხარის ამ პოზიციას გაიზიარებს, ვინაიდან არ დასტურდება ვი-----ა ას-----ის მიერ, რომელიც საკმაოდ მცირე ასაკიდან ფაქტობრივად ცხოვრობდა საქართველოს ფარგლებს გარეთ, კერძოდ სა-----ში, მშობლის მიმართ უფლება-მოვალეობების ბოროტად თავის არიდება. გარდა ამისა, სამოქალაქო კოდექსის 1218-ე მუხლის თანახმად, სრულწლოვანი შრომისუნარიანი შვილები მოვალ--ი არიან არჩინონ შრომისუუნარო მშობლები, რომლებსაც დახმარება სჭირდებათ. მოცემულ საქმეზე, მიუხედავად მოსარჩელე მხრიდან მითითებული გარემოებებისა ვლ-----რ ას-----ის უმწეო მდგომარეობაში ყოფნის თაობაზე, კონკრეტული და სათანადო მტკიცებულებებით არ დადასტურდა გარდაცვალებამდე, ვლ-----რ ას-----ის შრომისუუნარობა და მისთვის დახმარების საჭიროება. სასამართლო აქვე აღნიშნავს, რომ საქმეზე სათანადო და უტყუარი მტკიცებულებებით არ არის დადგე--ლი ასევე ის გარემოება, რომ თავად მოსარჩელე ბე--- ას-----ი იღებდა მონაწილეობას და თუნდაც მატერიალური კუთხით ეხმარებოდა თავის შვილს, ვლ-----რ ას-----ს მკურნალობის, რჩე--ს თუ სხვა საჭირო ხარჯების გაღების მიზნით;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი);
- მოწმეების დერე--- სუ-----ის, ემ-----ის, რაჩ-----ს და ჯა-----ს ჩვენებები (იხ. სასამართლო სხდომის ოქმები);

3-2.3- საქმეში წარმოდგე--ლი მასალებით არ დასტურდება, თუ რას წარმოადგენდა ვლ-----რ ას-----ის დანაშთი სამკვიდრო ქონება. მოსარჩელე ბე--- ას-----ი, როგორც ვლ-----რ ას-----ის პირველი რიგის კანონისმიერი მემკვიდრე მშობელი, პრეტენზიას აცხადებს უძრავი ნივთის, მდებარე ქ. თბილისი, ვარ-----, 1/3 ნაწილზე, თუმცა აღნიშნული ქონების შესაბამისი წილზე ვლ-----რ ას-----ის გარდაცვალების მომენტისათვის მისი, როგორც მამკვიდრებლის უფლებები არ დასტურდება;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი);

3-2.4. სადავო ქონების, მდებარე ქ. თბილისი, ვარ-----, 1/3 ნაწილის იდეალურ ნახევარ წილზე არ დასტურდება მეუღლეების, ბე--- ას-----ის და ელ--ა აბ-----ას საერთო საკუთრების უფლება. აღნიშნული ქონების შეძენა არ მომხდარა ბე--- ას-----ის და ელ--ა აბ-----ას მიერ ერთობლივად, საერთო საოჯახო მეურნეობის წარმოების შედეგად, შესაბამისად, სასამართლო ვერ გაიზიარებს

მოსარჩელე მხარის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ მითითებული ქონების 1/3 ნაწილის იდეალურ ნახევარ წილზე მოსარჩელე ბე--- ას-----ს, როგორც მეუღლეს გააჩნია თანასაკუთრების უფლება. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებებით დადგე--ლია, რომ ბე--- ას-----მა 1----იან წლებში დატოვა საქართველო და სამუშაოდ გაემგზავრა რ-----, სადაც წლების განმავლობაში დასაქმებული იყო ელ--ა აბ-----ას ძმასთან ან----- აბ-----თან ე.წ. „ა-----“ ქარხანაში. ბე--- ას-----ი მას მერე საქართველოში არ დაბრუნებულა. ელ--ა აბ-----ის საცხოვრებელ მისამართზე, საქართველოში ბე--- ას-----ს არ უცხოვრია, იგი არავის უნახავს ამ საცხოვრებელ ბინაში; ელ--ა აბ-----ამ კი 1--- წლის 0----- დადებული პრივატიზაციის ხელშეკრულებით მიიღო საკუთრების უფლება სადავო ქონებაზე, მდებარე ქ, თბილისი, ვა-----ის მ-----;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2--- წლის 2----- გადაწყვეტილება საქმე N2----- (ს.ფ. 1-2-1-8);
- თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2--- წლის 1----- გადაწყვეტილება საქმე N2----- (ს.ფ. 94-1--);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი);
- მოწმეების ჯა-----ს, რაჩ-----ს, დერე--- სუ-----ის ჩვენებები (იხ. სასამართლო სხდომის ოქმი).

3-2.5. ან-----ი აბ-----მა (ელ--ა აბ-----ას ძმამ) გაიღო ელ--ა აბ-----ასა (გარდაცვალების თარიღი 2--1--2--- წელი) და ვლ-----რ ას-----ის (გარდაცვალების თარიღი 3--0--2--- წელი) დაკრძალვის, მასთან დაკავშირებული სარიტუალო მომსახურების ხარჯები, ასევე, მის მიერ იქნა გადახდილი სასაფლაოს ადგილის ღირებულების თანხა. საქმეში წარმოდგე--ლი შპს „ჰე-----ს“ მიერ გაცემული ინვოისის მიხედვით, მოსარჩელე ან-----ი აბ-----ის მიერ გაღებული ხარჯები შეადგენს: ორადგილიანი საფლავის საფასური - 600 ლარი, დაკრძალვის და სარიტუალო მომსახურებისათვის - მიცვალებულის ჩაცმა-გასუფთავება 50 ლარი, კატაფალკით მომსახურება 80 ლარი, კანდელი 15 ლარი, სუდარა 25 ლარი, სასახლე-მაცივარის დაქირავება 250 ლარი, ტანტის დაქირავება 55 ლარი, შანდალის დაქირავება 20 ლარი, სიდი დისკი 5 ლარი, ხის ჯვარი 5 ლარი, მუშების მომსახურება გარდაცვლილის ბინიდან კატაფალკამდე ჩასვენება და საქალაქო სასაფლაოზე სამარხამდე მისვენება 2-0 ლარი, წიფლისგან დამზადებული სასახლე 430 ლარი, სასახლის ტრანსპორტირება 25 ლარი, საფლავის ქვა 250 ლარი, ქვაზე წარწერის გაკეთება 40 ლარი, ქვაზე სურათის მიხატვა 60 ლარი, რაც ჯამში ორივე მიცვალებულისათვის წარმოადგენს 3620

ლარს. სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე მხარის პოზიციას ქელეხზე, ორმოცზე და წლისთავზე მითითებული თანხის ოდენობით ხარჯების გაღების შესახებ, ვინაიდან აღნიშნული გარემოების დამადასტურებელი სათანადო მტკიცებულება მხარის მიერ წარმოდგე-ლი არ არის და ამ თანხის გადახდის ფაქტს ვერც მოწმეები ჯა-----და რაჩ----- ადასტურებენ. შესაბამისად, საქართველოში არსებული ქართული ტრადიციების შესაბამისად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ქელეხზე გადახდილი ხარჯი გამოთხოვილი უნდა იქნეს ორივე მიცვალებულთან მიმართებით გონივრული ოდენობით. ამასთან, ვერც მოპასუხე მხარის მოწმე დერე--- სუ-----მა და ემ-----მა დაადასტურეს ის პოზიცია, რომ ლა----ა ას-----ს მიერ იქნა გაღებული რაიმე ხარჯი ვლ-----რ ას-----ს დასაკრძალად, ქელეხისათვის ან ორმოცისათვის. მხოლოდ მოწმის ზოგადი, ბუნდოვანი ხასიათის მითითება, არ არის საკმარისი აღნიშნული გარემოების დასადგენად. საქმეზე წარმოდგე-ლი მტკიცებულებების, მათ შორის მოწმეთა ჩვენებების სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო ადგენს, რომ მოპასუხე ვი-----ა ასლზიადიანს უნდა დაეკისროს ვლ-----რ ას-----ის და ელ--ა აბ-----ას დაკრძალვის, მასთან დაკავშირებული სარიტუალო ხარჯების გადახდა, სულ 5000 ლარის ოდენობით. თითოეულმა დაკითხულმა მოწმემ მიუთითა, რომ ლა----ა ას-----ი იმყოფებოდა საქართველოში, იგი დაესწრო ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვას, თუმცა მან ვერ შესძლო სადავო საცხოვრებელ სახლში შესვლა კარებზე არსებული საკეტის გამოცვლის გამო. ან-----ი აბ-----მა, რომელმაც საკუთარი ინიციატივით მოაწესრიგა, გაასუფთავა და ჩაატარა გარკვეული სახის სარემონტო სამუშაოები, სადავო ბინაში მისი ნებართვით ცხოვრობს ჯა-----, რომელიც უვლის სახლს და იხდის კომუნალურ გადასახადებს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_შპს „ჰე-----ს“ მიერ 0--02.2--- წელს გაცემული ინვოისი H----- (ს.ფ. 60);

_შპს „ჰე-----ს“ მიერ 25.1--2--- წელს გაცემული ინვოისი H----- (ს.ფ. 61);

_შპს „ჰე-----ს“ მიერ 0--0--2--- წელს გაცემული ინვოისი N----- (ს.ფ. 62);

_ფოტოსურათები (ს.ფ. 65-67);

_მოწმეების დერე--- სუ-----ის, ემ-----ის, რაჩ-----ს და ჯა-----ს ჩვენებები (იხ. სასამართლო სხდომის ოქმები);

3-2.6. სს „ლიბერთი ბანკში“ 2--- წლის 0----- 2--- წლის 30 აპრილამდე მიღებული აქვს 3----- აბ-----ის მიერ გამოგზავნილი სწრაფი ფულადი გზავნილები, კერძოდ, 1-.0--2--- წელს 500 აშშ დოლარი და 2--0--2--- წელს 2000 აშშ დოლარი. საქმეში წარმოდგე-ლი მ----- წერილობითი განმარტების მიხედვით, აღნიშნული თანხა გადმოიგზავნა იმ მიზნით, რომ მას გადაეცა თანხა ჯა-----სათვის, რომლის საბანკო

ანგარიშებზე რეგისტრირებული იყო ყადაღა. მან აღნიშნული თანხა გადასცა ჯ----- რომელიც ან-----ი აბ-----ის მიერ აღჭურვილი პირი იყო. ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ს დაკრძალვის და მასთან დაკავშირებული სარიტუალო მომსახურების ხარჯები გაღებული იქნა 2--- წლის დეკემბრის და 2--- წლის თებერვლის თვის დასაწყისში. ფულადი გზავნილები კი მიღებულია 2--- წლის ივნისის თვეში. შესაბამისად, არ დასტურდება ამ გზავნილების კავშირი მამკვიდრებელთა დაკრძალვის ხარჯებთან;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_სს „ლიბერთი ბანკის“ მიერ 0--0--2--- წელს გაცემული ცნობა N1----- დანართი (ს.ფ. 63-64);

_მოწმე ჯა-----ს ჩვენება (იხ. სასამართლო სხდომის ოქმი);

_კომუნალური გადახდის ქვითრები (ს.ფ. 188-197);

_მ----- ჩვენება (ს.ფ. 70-71);

3-2.7. სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოპასუხე მხარის პოზიციას მის მიერვე წარმოდგე--ლი გე-----ას წერილობით განმარტებაში მითითებულ გარემოებებთან დაკავშირებით. თავად გე-----ა არ იქნა სხდომაზე მოწმის სახით მოწვეული და დაკითხული. ამასთან, მის მიერ განმარტებაში დაფიქსირებულ ფაქტებს ვლ-----რ ას-----ისათვის თანხის გადაცემის შესახებ, სადავოდ ხდის მოწინააღმდეგე მხარე და ასევე, აღნიშნული გარემოება არ დასტურდება საქმეში წარმოდგე--ლი რაიმე სხვა სახის მტკიცებულებით, რის გამოც სასამართლო დადგე--ლად არ მიიჩნევს წერილობით განმარტებაში მითითებული გარემოებებს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

_გე-----ას განცხადება (ს.ფ. 199-200);

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონ განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაუდონ საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წერილობითი

თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით. საქმის გარემოებანი, რომლებიც კანონის თანახმად, უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით. ამავე კოდექსის 10-ე მუხლის თანახმად კი, მტკიცებულებებს სასამართლოს წარუდგენენ მხარეები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოსათვის არავითარ მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგე--ლი ძალა, მაგრამ ამავე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმე--თ, რომელიც უნდა ემყარებოდეს სასამართლო სხდომაზე მათს ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. მტკიცებულებათა ყოველმხრივ გამოკვლევაში იგულისხმება, რომ მტკიცებულებათა გამოკვლევა ხდება არა ერთი მხარის პოზიციიდან, არამედ სასამართლო მხედველობაში იღებს და მისი შესწავლის საგანი ხდება მხარეთა ყველა არგუმენტი. მტკიცებულებათა სრულ განხილვაში იგულისხმება მტკიცებულებათა ერთობლიობაში შეფასება და საკმარისი მტკიცებულებების არსებობა სასამართლოს მიერ ამა თუ იმ დასკვნის გასაკეთებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სასამართლომ განიხილა სასარჩელო განცხადება, მოისმინა მხარეთა და წარმომადგენელთა მოსაზრებანი, შეაფასა საქმეში არსებული მტკიცებულებანი და ფაქტობრივ გარემოებების სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე, მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ბე--- ას-----ის სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო ან-----ი აბ-----ის სასარჩელო მოთხოვნა ვი-----ა ას-----ის მიმართ უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

სასამართლომ გამოიყენა:

- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 973-ე, 1158-ე, 1218-ე, 1----ე, 1307-ე, 1310-1311-ე, 1319-ე, 1320-ე, 1328-ე, 1334-ე, 1336-ე, 1430-ე, 1421-ე, 1424-ე, 1484-ე, 1489-ე, 1499-ე, 1500-ე, მუხლები.

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. მოსარჩელე ბე--- ას-----მა მოითხოვა მოპასუხე ვი-----ა ას----- ისათვის 2--- წლის 3----- გარდაცვლილი ვლ-----რ ას-----ის (გარდაცვალების აქტის ჩანაწერი NO-----2) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე მემკვიდრეობის უფლების ჩამორთმევა, ვლ-----რ ას-----ის (გარდაცვალების თარიღი 2--- წლის 3----- დანაშთი სამკვიდრო ქონების, მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----, 1/3 ნაწილის მემკვიდრედ და მესაკუთრედ აღიარება და ბე--- ას-----ის და მისი მეუღლის ელ--ა აბ-----ას თანასაკუთრებაში არსებული ქონების თბილისში, ვა-----, 1/3 ნაწილის იდეალურ ნახევარ წილზე თანამესაკუთრედ ცნობა;

დადგენილია, რომ ელ--ა აბ-----ი და ბე--- ას-----ი რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდნენ 1--- წლის 0- აპრილიდან. მათ 1--- წლის 1- მარტს შეეძინათ შვილი ვლ-----რ ას-----ი. საქმეში წარმოდგე--ლია თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2--- წლის 1----- გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვითაც ვი-----ა ას-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდა და ბე--- ას-----ს ჩამოერთვა მემკვიდრეობის უფლება ელ--ა აბ-----ის (გარდაცვალების რეგისტრაციის თარიღი 2--- წლის 2-----, გარდაცვალების აქტის ჩანაწერი NO-----) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე. სასამართლომ დაადგინა, რომ რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში, ელ--ა აბ-----ას და ბე--- ას-----ს შორის ფაქტობრივად შეწყვეტილი იყო საოჯახო მეურნეობა და მათ შორის ოჯახური კავშირი, პირადი ხასიათის ურთიერთობები აღარ არსებობდა, რის გამოც ბე--- ას-----ს ჩამოერთვა მემკვიდრეობითი უფლება ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებაზე. სასამართლოს გადაწყვეტილებით, დადგე--ლია, რომ მოპასუხე ბე--ს ას-----მა 1---იან წლებში დატოვა საქართველო და სამუშაოდ გაემგზავრა რუსეთის ფედერაციაში, ქალაქ ა-----, სადაც წლების განმავლობაში დასაქმებული იყო ელ--ა აბ-----ის ძმასთან ან----- აბ-----თან ე.წ. „ა-----“ ქარხანაში. ბე--- ას-----ი მას მერე საქართველოში არ დაბრუნებულა. აღნიშნული გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში. მოსარჩელის განმარტებით, მცირე დროით მასთან ერთად რუსეთის ფედერაციაში იმყოფებოდნენ მისი მეუღლე ელ--ა აბ-----ა და შვილი ვლ-----რ ას-----ი, თუმცა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო, ადგილობრივ კლიმატის აუტანლობის გამო დაბრუნდნენ საქართველოში.

ვლ-----რ ას-----ი და ლა----ა ას-----ი იმყოფებოდნენ ქორწინებაში. ლა----ა ას-----ს 1--- წლის 2----- შეეძინა შვილი ვი-----ა ას-----ი. ლა----ა ას-----ის თხოვნით, ვი-----ა ას-----ის მამად მითითებული იქნა ვლ-----რ ას-----, თუმცა ეს უკანასკნელი ვი-----ა ას-----ს ბიოლოგიურ მამას არ წარმოადგენდა. ქ. თბილისის სამ-----ს რაიონის 1--- წლის 2----- გადაწყვეტილებით, შეწყდა ქორწინება ვლ-----რ ას-----ის და ლა----ა ასლისხადინს შორის, რომელიც რეგისტრირებული იყო 1--- წლის 2----- თბილისის ქორწინების სასახლეში. განქორწინების აქტების სარეგისტრაციო

წიგნში ვლ-----რ ას-----ს და ლა----ა ას-----ს შორის განქორწინების რეგისტრაცია განხორციელდა 1--- წლის 1-----. მხარეთა განმარტებით, ლა----ა ას-----ის და ვი-----ა ას-----ი 1--- წელს საცხოვრებლად გაემგზავრნენ სა-----ში.

საქმეში წარმოდგე--ლი მასალების მიხედვით, თბილისის საქარხნო რაიონის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის 1--- წლის 3 ნოემბრის N--- გადაწყვეტილების საფუძველზე, ელ--ე ტ----- ასული აბ-----ა დაკმაყოფილდა საცხოვრებელი ფართით და ამავე რაიონის საბინაო-განყოფილების მიერ 1--- წლის 1- დეკემბერს ელ--ე აბ-----ას სახელზე გაიცა საცხოვრებელი ბინის მიღების ორდერი NO-----. 1--- წლის 0----- ელ--ა აბ-----ასთან გაფორმებული პრივატიზაციის ხელშეკრულებით, ელ--ა აბ-----ას უსასყიდლოდ საკუთრებაში გადაეცა ქ. თბილისში, ვა-----ის მ----- ბინა. ამავე მისამართზე ლა----ა ას-----ი რეგისტრირებული იყო 1--- წლიდან. ამავე წლიდან საცხოვრებელ მისამართზე რეგისტრირებული იყო ელ--ა აბ-----ა.

დადგე--ლია, რომ ელ--ა აბ-----ი (ქორწინების შემდგომ გვარი „ას-----ი“) გარდაიცვალა 2--- წლის 2-----; მისი შვილი, ვლ-----რ ას-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 3-----.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1306-ე მუხლის თანახმად, გარდაცვლილი პირის (მამკვიდრებლის) ქონების გადასვლა სხვა პირებზე (მემკვიდრეებზე) ხორციელდება კანონით ან ანდერძით, ანდა ორივე საფუძვლით. კანონით მემკვიდრეობა გარდაცვლილის ქონების გადასვლა კანონში მითითებულ პირებზე – მოქმედებს, თუ მამკვიდრებელს არ დაუტოვებია ანდერძი, ან თუ ანდერძი მოიცავს სამკვიდროს ნაწილს, ან თუ ანდერძი მთლიანად ან ნაწილობრივ ბათილად იქნება ცნობილი. ამავე კოდექსის 1307-ე მუხლის თანახმად, მემკვიდრეები შეიძლება იყვნენ: კანონით მემკვიდრეობის დროს - პირები, რომლებიც ცოცხლები იყვნენ მამკვიდრებლის სიკვდილის მომენტისათვის, და აგრეთვე მამკვიდრებლის შვილები, რომლებიც მისი გარდაცვალების შემდეგ ცოცხალი დაიბადებიან.

სამოქალაქო კოდექსის 1319-ე მუხლის თანახმად, სამკვიდრო იხსნება პირის გარდაცვალების შედეგად. ამავე კოდექსის 1320-ე მუხლის შესაბამისად, სამკვიდროს გახსნის დროდ ითვლება მამკვიდრებლის გარდაცვალების დღე.

სამოქალაქო კოდექსის 1336-ე მუხლის თანახმად, კანონით მემკვიდრეობის დროს თანასწორი წილის უფლებით მემკვიდრეებად ითვლებიან პირველ რიგში – გარდაცვლილის შვილები, მეუღლე, მშობლები.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1328-ე მუხლის პირველი ნაწილით, სამკვიდრო (სამკვიდრო ქონება) შეიცავს მამკვიდრებლის როგორც ქონებრივი

უფლებების (სამკვიდრო აქტივი), ისე მოვალეობების (სამკვიდრო პასივი) ერთობლიობას, რომელიც მას ჰქონდა სიკვდილის მომენტისათვის. დადგენილია, რომ სამკვიდრებლის გარდაცვალების მომენტისათვის, უძრავი ქონება, მდებარე მისამართზე ქ. თბილისი, ვარ-----
-----, წარმოადგენდა პირვატიზაციის წესით მიღებულ ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებას.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1499-ე მუხლის პირველი ნაწილით, მემკვიდრეებად მოწვეულ პირებს შეუძლიათ სანოტარო ორგანოსგან მოითხოვონ სამკვიდრო მოწმობა. ამავე კოდექსის 1500-ე მუხლის მიხედვით, სამკვიდრო მოწმობა ეძლევათ მემკვიდრეებს სამკვიდროს გახსნის დღიდან ექვსი თვის გასვლის შემდეგ. საქმეში არსებული მასალებით, სანოტარო ბიუროდან გაცემული ცნობის მიხედვით, ნოტარიუს ქ----- სანოტარო ბიუროში ბე--- ას-----ის გარდა, ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებაზე განცხადება შეტანილი აქვთ სხვა სავარაუდო მემკვიდრეებს. ასევე, გარდაცვლილი ელ--ა აბ-----ის სამკვიდროს საქმისწარმოების მასალებში დევს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2-0-2--- წლის განჩინება (საქმე N1-----, რომლითაც ნოტარიუსს აეკრძალა 2--- წლის 2----- გარდაცვლილი ელ--ა აბ-----ის დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემა საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლამდე. შესაბამისად, ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობა გაცემული არ არის.

დადგე--ლია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2--- წლის 2----- გადაწყვეტილებით, ლა----ა ას-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდა და ლა----ა ას-----ი ცნობილ იქნა უძრავი ქონების, მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის მ-----, $\frac{1}{2}$ ნაწილის მესაკუთრედ. გადაწყვეტილებით დადგენილია, რომ სადავო საცხოვრებელი ბინის პრივატიზაციის მომენტისათვის, მისამართზე ქ. თბილისი, ვა-----ის მ-----, სსგს ელექტრონულ მონაცემთა ბაზის მიხედვით, 1--- წლის 0----- რეგისტრირებული იყო ორი პირი. საინფორმაციო ბარათებით დადასტურდა, რომ 1--- წლიდან სადავო ბინაში ლა----ა ას-----ის და ელ--ა აბ-----ის რეგისტრაციის ფაქტი. ელ--ა აბ-----ის გარდაცვალების შემდეგ ბინაში რეგისტრირებულია ერთი პირი, მათ შორის საკონსულო აღრიცხვაზე იმყოფება ერთი პიროვნება, რაც იმას ნიშნავს, რომ საუბარია ლა----ა ას-----ზე, რომელიც საქმის მასალების თანახმად ცხოვრობს სა-----ში, მიუხედავად იმისა, რომ სადავო ბინა ხელშეკრულების თანახმად უსასყიდლოდ გადაეცა (პრივატიზაცია) ელ--ა აბ-----ს, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვინაიდან ლა----ა ას-----ი პრივატიზაციის მომენტში რეგისტრირებული იყო სადავო ბინაში, ასევე გახდა ბინის თანამესაკუთრე.

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1--- წლის 1 თებერვლის დადგენილების მე-2 პუნქტით, მოქალაქეს მის მიერ დაკავებული

საცხოვრებელი (ბინა) საკუთრებაში გადაეცემა მხოლოდ ოჯახის ყველა სრულწლოვანი წევრის თანხმობით, ამავე დადგენილების მე-5 პუნქტით კი დადგინდა, რომ საცხოვრებელი სახლი (ბინა) უასასყიდლოდ გადაეცემა საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეებს, რომლებიც ამ საცხოვრებელი სახლის (ბინის) დამქირავებლები ან დამქირავებლის ოჯახის წევრები არიან. შესაბამისად, იმ პირს, ვინც პრივატიზაციის ხელშეკრულების მხარესთან ერთად იყო ჩაწერილი სადავო საცხოვრებელ ბინაში, დამქირავებელთან ერთად წარმოეშობოდა საკუთრების უფლება პრივატიზებულ ბინაზე. სწორედ აღნიშნული საფუძვლით, სასამართლომ ლა----ა ას-----ი მიიჩნია პრივატიზებული უძრავი ქონების ერთი მეორედი ნაწილის მესაკუთრედ. სასამართლოს გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1-6-ე მუხლის მიხედვით, მხარეები თავისუფლდებიან მტკიცებულებათა წარმოდგენისაგან ისეთი ფაქტების დასადასტურებლად, რომლებსაც თუმცა ემყარება მათი მოთხოვნები თუ შესაგებელი, მაგრამ დამტკიცებას არ საჭიროებენ. ესეთია ის ფაქტები, რომლებიც დადგენილია ერთ სამოქალაქო საქმეზე სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით, თუ სხვა სამოქალაქო საქმეების განხილვისას იგივე მხარეები მონაწილეობენ.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2--- წლის 1----- გადაწყვეტილებით, ვი-----ა ას-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდა და ბე--- ას-----ს ჩამოერთვა მემკვიდრეობის უფლება ელ--ა აბ-----ის (გარდაცვალების რეგისტრაციის თარიღი 2--- წლის 2-----, გარდაცვალების აქტის ჩანაწერი NO-----) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე. სასამართლომ დაადგინა, რომ რამდე--მე ათწლეულის განმავლობაში, ელ--ა აბ-----ს და ბე--- ას-----ს შორის ფაქტობრივად შეწყვეტილი იყო საოჯახო მეურნეობა და მათ შორის ოჯახური კავშირი, პირადი ხასიათის ურთიერთობები აღარ არსებობდა, რის გამოც ბე--- ას-----ს ჩამოერთვა მემკვიდრეობითი უფლება ელ--ა აბ----- ას დანაშთ ქონებაზე. აღნიშნული გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში. შესაბამისად, ელ--ა აბ-----ას ერთ-ერთ კანონისმიერ მემკვიდრეს პირველი რიგის წრიდან, მეუღლეს ბე--- ას-----ს ჩამოერთვა მემკვიდრეობის უფლება და ამ უკანასკნელს არ გააჩნია უფლება მემკვიდრეობით სამართლებრივი საფუძვლით დააყენოს პრეტენზია ელ--ა აბ-----ას დანაშთ სამკვიდროზე. ზემოთ როგორც აღინიშნა, ელ--ა აბ-----ას შვილი, ასევე მემკვიდრე პირველი რიგის წრიდან, ვლ-----რ ას-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 3-----. სამოქალაქო კოდექსის 1430-ე მუხლის თანახმად, თუ მემკვიდრე სამკვიდროს გახსნის შემდეგ, მაგრამ სამკვიდროს მიღებამდე გარდაიცვალა, მაშინ სამკვიდროდან მისი წილის მიღების უფლება გადადის მის მემკვიდრეებზე (მემკვიდრეობითი ტრანსმისია). აღნიშნული სამართლებრივი ნორმის საფუძველზე, ვი-----ა ას-----ი, როგორც ვლ-----რ ას-----ის პირველი რიგის მემკვიდრე, შვილს გააჩნია მემკვიდრეობითი ტრანსმისიის უფლება ბებუის, ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებაზე.

მოსარჩელე ბე--- ას-----ი წინამდებარე სარჩელით მოითხოვს ვი-----ა ას-----ს ჩამოერთვას მემკვიდრეობითი უფლება მამის, ვლ-----რ ას-----ის დანაშთ ქონებაზე, ვინაიდან მოპასუხე მხარე არ ასრულებდა მასზე დაკისრებულ უფლება-მოვალეობებს მშობლის მიმართ, არ ზრუნავდა მასზე, არ უვლიდა და პატრონობდა უმწეო მდგომარეობაში მყოფ მამას, იგი არ დასწრებია არც ბებუის, ელ--ა აბ-----ას და არც ვ----- ას-----ს დაკრძალვას და არ გაუღია მათი მოვლის, მკურნალობის და შემდგომში კი დაკრძალვისათვის საჭირო ხარჯები.

სამოქალაქო კოდექსის 1310-ე მუხლის თანახმად, არც კანონით და არც ანდერძით მემკვიდრე არ შეიძლება იყოს პირი, რომელიც განზრახ ხელს უშლიდა მამკვიდრებელს მისი უკანასკნელი ნების განხორციელებაში და ამით ხელს უწყობდა თავისი ან მისი ახლობელი პირების მოწვევას მემკვიდრეებად ან სამკვიდროში მათი წილის გაზრდას, ანდა ჩაიდინა განზრახი დანაშაული ან სხვა ამორალური საქციელი მოანდერძის მიერ ანდერძში გამოთქმული უკანასკნელი ნებასურვილის საწინააღმდეგოდ, თუ ეს გარემოებანი დადასტურებული იქნება სასამართლოს მიერ(უღირსი მემკვიდრე). ამავე კოდექსის 1311-ე მუხლის მიხედვით, შვილების კანონით მემკვიდრეებად ვერ იქნებიან მშობლები, რომლებსაც ჩამოერთვათ მშობლის უფლება და სამკვიდროს გახსნის დროისათვის არ არიან აღდგენილნი ამ უფლებებში. კანონით მემკვიდრეები ვერ იქნებიან აგრეთვე პირნი, რომლებიც ბოროტად თავს არიდებენ მათზე დაკისრებულ მოვალეობას, ერჩინათ მამკვიდრებელი, თუ ეს გარემოება დადასტურებულია სასამართლო წესით.

სასამართლოს შინაგანი რწმენა განპირობებულია სუბიექტური კრიტერიუმით, აღნიშნული პრინციპი არ არის შეუზღუდავად უზრუნველყოფილი და უნდა ეფუძნებოდეს მტკიცებულებათა ყოველმხრივ და სრულ გამოკვლევას. მხარეს ეკისრება როგორც ფაქტების მითითების, ასევე მათი სათანადო მტკიცებულების წარდგენით დამტკიცების ტვირთი. მტკიცების ტვირთის მხარეთა შორის სწორად გადანაწილებას არა მარტო საპროცესო-სამართლებრივი, არამედ არსებითი მატერიალურ-სამართლებრივი მნიშვნელობაც გააჩნია, ვინაიდან მხარის მიერ ამ მოვალეობის შეუსრულებლობას ან არაჯეროვნად განხორციელებას, შედეგად მოჰყვება ამავე მხარისათვის უარყოფითი, არახელსაყრელი შედეგი.

მოცემულ საქმეზე დადგენილია, რომ ვი-----ა ას-----მა დედასთან, ლა----ა ას-----თან ერთად 1--- წელს დატოვა საქართველო და გაემგზავრა სა-----ში. მას შემდეგ, არასრულწლოვანი ვი-----ა ას-----ი საქართველოში იმყოფებოდა 2--- წელს მცირე დროით. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტის მიერ მოწოდებული ინფორმაციით, ვი-----ა ას-----ის მიერ საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კვეთის ფაქტი 2--- წლის 01 ნოემბრიდან 2--- წლის 1

ნოემბრის მდგომარეობით, არ ფიქსირდება. ამდენად, უდავოა, რომ ვი-----ა ას-----ი არ იმყოფებოდა საქართველოში ბეზის ელ--ა აბ-----ას და მამის ვ-----ას-----ის ავადმყოფობის დროს, მას არ ჰქონია პირადი ხასიათის ურთიერთობები მათთან, არ უზრუნია მათზე სრულწლოვანების ასაკის მიღწევის შემდგომ და იგი ასევე არ დასწრებია ელ--ე აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვას. აღნიშნულ გარემოებებს ადასტურებენ მოწმეები ჯა-----და რაჩ-----. დერე-- სუ-----ი და ემ-----ის ჩვენების მიხედვით კი, ვი-----ა ას-----ი ბოლოს 2-- წელს ჩამოვიდა საქართველოში, იგი სწავლობდა, შემდეგ კი დაიწყო მუშაობა აეროპორტში და ვერ ახერხებდა მამასთან ჩამოსვლას და მის მონახულებას, თუმცა მასთან ჰქონდა ნორმალური ურთიერთობა.

საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დადასტურდა მოსარჩელე მხარის პოზიცია მოპასუხე ვი-----ა ას-----ის მიმართ მამის, ვლ-----რ ას-----ის დანაშთ ქონებაზე მემკვიდრეობითი უფლების ჩამორთმევის საფუძვლების შესახებ. საქართველოს სამოქალაქო კანონმდებლობით, მემკვიდრეობის უფლების ჩამორთმევა დასაშვებია იმ შემთხვევაში, თუკი სამართლებრივი ნორმით (სამოქალაქო კოდექსის 1----ე მუხლი) უღირს მემკვიდრედ ცნობისათვის შესაბამისი გარემოებანი მემკვიდრის მიმართ დადასტურებულია სასამართლოს მიერ. საქმეზე არ გამოიკვეთა იმგვარი გარემოებები, რაც შეიძლება გამხდარიყო ვი-----ა ას-----ისათვის უღირს მემკვიდრედ ცნობის საფუძველი. კერძოდ, მას განზრახ ხელი არ შეუშლია მამკვიდრებელისათვის მისი უკანასკნელი ნების განხორციელებაში, არ ჩაუდენია გაზრახი დანაშაული ან სხვა ამორალური საქციელი მოანდერძის მიერ ანდერძში გამოთქმული უკანასკნელი ნება სურვილის საწინააღმდეგოდ. შესაბამისად, მხოლოდ ის გარემოება, რომ ვი-----ა ას-----ი არ იმყოფებოდა საქართველოში ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ის ავადმყოფობის დროს, უშუალო მონაწილეობას არ იღებდა მათ მოვლა-პატრონობაში და ასევე, იგი არ დასწრებია არც მამის და არც ბეზის დაკრძალვას, აღნიშნული ვერ გახდება ვი-----ა ას-----ისათვის მამის დანაშთ ქონებაზე უღირს მემკვიდრედ აღიარების გზით მემკვიდრეობის უფლების ჩამორთმევის საფუძველი. მოსარჩელე მხარე მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1311-ე მუხლზე, რომლის მიხედვითაც კანონით მემკვიდრეები ვერ იქნებიან ის პირები, რომლებიც ბოროტად თავს არიდებენ მათზე დაკისრებულ მოვალეობას, ერჩინათ მამკვიდრებელი, თუ ეს გარემოება დადასტურებულია სასამართლო წესით. სასამართლო მოსარჩელე მხარის ვერც ამ პოზიციას გაიზიარებს, ვინაიდან არ დასტურდება ვი-----ა ას-----ის მიერ, რომელიც საკმაოდ მცირე ასაკიდან ფაქტობრივად ცხოვრობდა საქართველოს ფარგლებს გარეთ, კერძოდ სა-----ში, მშობლის მიმართ უფლება-მოვალეობების შესრულების ბოროტად თავის არიდება. გარდა ამისა, სამოქალაქო კოდექსის 1218-ე მუხლის თანახმად, სრულწლოვანი შრომისუნარიანი შვილები მოვალ--ი არიან არჩინონ შრომისუუნარო მშობლები, რომლებსაც დახმარება სჭირდებათ.

მოცემულ საქმეზე, მიუხედავად მოსარჩელის მხრიდან მითითებული გარემოებებისა ვლ-----რ ას-----ის უმწეო მდგომარეობაში ყოფნის თაობაზე, კონკრეტული და სათანადო მტკიცებულებებით არ დადასტურდა გარდაცვალებამდე, ვლ-----რ ას-----ის შრომისუუნარობა და მისთვის დახმარების საჭიროება. სასამართლო აქვე აღნიშნავს, რომ საქმეზე სათანადო და უტყუარი მტკიცებულებებით არ არის დადგენილი ასევე ის გარემოება, რომ თავად მოსარჩელე ბე--- ას-----ი იღებდა მონაწილეობას და თუნდაც მატერიალური კუთხით ეხმარებოდა თავის შვილს, ვლ-----რ ას-----ს მკურნალობის, რჩენის თუ სხვა საჭირო ხარჯების გაღების მიზნით.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ პირის უღირს მემკვიდრედ აღიარება მისთვის იწვევს კანონით მემკვიდრეობის უფლების ჩამორთმევას. საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი ანალიზის შედეგად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოპასუხე ვი-----ა ას-----ის მხრიდან სამოქალაქო კოდექსის 1----ე და 1--1-ე მუხლით გათვალისწინებული გარემოებები დადასტურებული არ არის, რის გამოც ბე--- ას-----ის სასარჩელო მოთხოვნა ამ ნაწილში არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სადავო ფაქტობრივი გარემოებების დადასტურებისას მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები და მოსაზრებები. მათვე ეკისრებათ სადავოდ ქცეული ფაქტობრივი გარემოებების მითითებისა და მათი დამტკიცების ტვირთიც. მოსარჩელე მხარე სასარჩელო მოთხოვნის ფორმულირებას ახდენს იმგვარად, რომ იგი ითხოვს როგორც ვლ-----რ ას-----ის პირველი რიგის კანონისმიერი მემკვიდრე აღრიცხული იქნეს მის დანაშთ სამკვიდრო ქონების (მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის ზ-----) 1/3 ნაწილზე მესაკუთრედ. მოპასუხე მხარე სადავოდ ხდის როგორც ვლ-----რ ას-----ის მიერ დედის, ელ--ა აბ-----ას დანაშთი ქონების მიღების, ასევე, თავად სამკვიდრო მასის ოდენობას, რაზეც პრეტენზიას აცხადებს მოსარჩელე მხარე.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1328-ე მუხლი ადგენს თუ რას წარმოადგენს სამკვიდრო ქონება - მამკვიდრებლის როგორც ქონებრივი უფლებების (სამკვიდრო აქტივი), ისე მოვალეობების (სამკვიდრო პასივი) ერთობლიობას, რომელიც მას ჰქონდა სიკვდილის მომენტისათვის. ამავე კოდექსის 1421-ე მუხლის თანახმად, სამკვიდროს იღებს მემკვიდრე, იქნება იგი კანონით თუ ანდერძით მემკვიდრე. მემკვიდრის მიერ სამკვიდრო მიღებულად ითვლება, როდესაც იგი სანოტარო ორგანოში შეიტანს განცხადებას სამკვიდროს მიღების შესახებ ან ფაქტობრივად შეუდგება სამკვიდროს ფლობას ან მართვას, რაც უდავოდ მოწმობს, რომ მან სამკვიდრო მიიღო. სამოქალაქო კოდექსის 1424-ე მუხლის მიხედვით, სამკვიდრო მიღებულ უნდა იქნეს ექვსი თვის განმავლობაში სამკვიდროს გახსნის დღიდან.

მოცემულ შემთხვევაში, დადგენილია, რომ ვლ-----რ ას-----ი დედის ელ--ა აბ-----ას გარდაცვალების შემდგომ გარდაიცვალა მცირე დროში, 2--- წლის 3-----, ისე რომ მან ვერ მოასწრო სამკვიდრო ქონების მიღება. შესაბამისად, მისი მემკვიდრეები სარგებლობენ მემკვიდრეობითი ტრანსმისიით სამკვიდრო მიღების უფლებით, თუმცა ვლ-----რ ას-----ის გარდაცვალების შემდგომ გასულია სამკვიდროს მისაღებად კანონით დადგენილი ვადა. გარდა ამისა, სადავოა თავად ვლ-----რ ას-----ის სამკვიდრო ქონებაც, რომელიც მას სიკვდილის მომენტისათვის გააჩნდა. მოსარჩელე მის სამკვიდრო ქონებად მიიჩნევს უძრავი ნივთის, მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის ზ-----) 1/3 ნაწილს, თუმცა სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული 2--- წლის 2--- წლის 2----- გადაწყვეტილებით, აღნიშნული უძრავი ქონების (მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის ზ-----) 1/2 ნაწილი მიეკუთვნა ლა---ა ას-----ს, როგორც პრივატიზაციის პროცესში მონაწილე პირს, შესაბამისად, გა---კვეველი და ბუნდოვანია მოსარჩელის მიერ მითითებული წილის ოდენობა, რაზეც იგი აცხადებს პრეტენზიას, როგორც ვლ-----რ ას-----ის პირველი რიგის მემკვიდრე. სასამართლო აქვე აღნიშნავს, რომ მოსარჩელე ბე--- ას-----ს ასევე სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით (1--0-2--- წელი) ჩამოერთვა მემკვიდრეობის უფლება მეუღლის, ელ--ა აბ-----ას დანაშთ ქონებაზე.

მოსარჩელე მხარე მიუთითებს, რომ მან სადავო სამკვიდრო ქონება მიიღო ფაქტობრივად დაუფლების წესით. სამოქალაქო კოდექსის 1424-ე მუხლი იმპერატიული დანაწესის სახით ადგენს დროს, რომლის განმავლობაშიც მემკვიდრემ უნდა გამოთქვას სამკვიდროს მიღების სურვილი. შესაბამისად, უნდა არსებობდეს მემკვიდრის მიერ სამკვიდროს მიღების ნება და სამკვიდროს მიღების მიზნით განხორციელებული მოქმედებების არსებობის ფაქტი, რომლებიც თავის მხრივ ადასტურებენ სამკვიდრო ქონების ფლობას და მართვას. სასამართლო აღნიშნავს, რომ ფაქტობრივი ფლობით სამკვიდროს მიღება გულისხმობს აღნიშნულ სამკვიდროში შემავალი ქონების ან მისი ნაწილის პერიოდულად ფლობას, გამოყენებას. სამკვიდროს მიღების მიზნით განხორციელებულ მოქმედებად მიიჩნევა მამკვიდრებლის გარდაცვალების შემდეგ მემკვიდრის ცხოვრება იმავე საცხოვრებელ სახლში ანდა გარკვეული პერიოდულობით ამ სახლის ფლობა და მართვა, როგორც საკუთარისა. აღნიშნული მსჯელობის ანალიზი ცხადყოფს, რომ მოსარჩელე მხარის მითითება წარმომადგენლის მეშვეობით სამკვიდროს მიღების შესახებ, საფუძველს მოკლებულია და არ უნდა იქნეს გაზიარებული. დადგენილია, რომ მოსარჩელე ბე--- ას-----მა 1-----იან წლებში დატოვა საქართველო და მას შემდეგ, იგი აღარ დაბრუნებულა. შესაბამისად, იგი ვერ შეუდგებოდა სადავო ქონების ფაქტობრივად ფლობას, მართვას. რაც შეეხება იმ გარემოებას, რომ დღევანდელი მდგომარეობით საცხოვრებელ ბინაში ჯა----- ცხოვრობს, აღნიშნული არ მიუთითებს ბე--- ას-----ის მიერ ქონების დაუფლებას, მით უფრო იმის გათვალისწინებით, რომ ჯა----- ბინაში შესულია ან-----ი აბ-----

---ის ნებართვით და მოწმე ჯა-----ს განმარტებით, საცხოვრებელი სწორედ ან-----ი აბ-----ის ხარჯებით მოაწესრიგა. ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ბე--- ას-----ის სასარჩელო მოთხოვნა უძრავი ნივთის, მდებარე ქ. თბილისი, ვარ-----, 1/3 ნაწილზე მესაკუთრედ აღიარების თაობაზე უსაფუძვლოა, დაუსაბუთებელია და არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ვინაიდან არ დასტურდება აღნიშნული ქონების შესაბამისი წილზე ვლ-----რ ას-----ის გარდაცვალების მომენტისათვის მისი, როგორც მამკვიდრებლის უფლებები არ დასტურდება, ხოლო აღნიშნულის დადგენის შემთხვევაშიც კი, როგორც უკვე აღინიშნა, ასევე არ დადასტურდა ბე--- ას-----ის, როგორც ვლ-----რ ას-----ს პირველი რიგის მემკვიდრის მიერ მამკვიდრებლის სამკვიდროს მიღების ფაქტი.

საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებების სამართლებრივი ანალიზის შედეგად, სასამართლო აღნიშნავს, რომ სადავო ქონების, მდებარე ქ. თბილისი, ვარ-----, 1/3 ნაწილის იდეალურ ნახევარ წილზე არ დასტურდება მეუღლეების, ბე--- ას-----ის და ელ--ა აბ-----ას საერთო საკუთრების უფლება. დადგენილი სასამართლოს პრაქტიკით, საოჯახო სამართლებრივი ნორმები განსაზღვრავს მეუღლეთა თანასაკუთრების რეჟიმს, რომლითაც დადგენილია მათი უფლებები ქორწინების პერიოდში შეძენილი ქონების შესახებ. განსახილველი ნორმის, სამოქალაქო კოდექსის 1-58-ე მუხლის მიზანს წარმოადგენს ოჯახის ინტერესების დაცვა. ივარაუდება, რომ ქორწინების პერიოდში შეძენილი ქონება შეძენილია ოჯახის გაძლოლის საერთო მიზნების უზრუნველსაყოფად, ამიტომ დავის არსებობის შემთხვევაში ქორწინების განმავლობაში ქონების შეძენის ფაქტი საკმარისი საფუძველია ამ ქონების მეუღლეთა თანასაკუთრებად მიჩნევისათვის, თუმცა არსებობს საგამონაკლისო შემთხვევები, როდესაც უტყუარად არ დგინდება მეუღლეთა საერთო საოჯახო მეურნეობის გაძლოლის შედეგად, მათი ერთობლივი თანხებით ქონების შეძენის ფაქტი. განსახილველ დავის ფარგლებში, დადგენილია, რომ აღნიშნული ქონების შეძენა არ მომხდარა ბე--- ას-----ის და ელ--ა აბ-----ას მიერ ერთობლივად, საერთო საოჯახო მეურნეობის წარმოების შედეგად, შესაბამისად, სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე მხარის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ მითითებული ქონების 1/3 ნაწილის იდეალურ ნახევარ წილზე მოსარჩელე ბე--- ას-----ს, როგორც მეუღლეს გააჩნია თანასაკუთრების უფლება. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებებით დადგენილია, რომ ბე--- ას-----მა 1----იან წლებში დატოვა საქართველო და სამუშაოდ გაემგზავრა რუსეთის ფედერაციაში, ქალაქ ა-----, სადაც წლების განმავლობაში დასაქმებული იყო ე.წ. „ა-----“ ქარხანაში. ბე--- ას-----ი მას მერე საქართველოში არ დაბრუნებულა. ელ--ა აბ-----ის საცხოვრებელ მისამართზე, საქართველოში ბე--- ას-----ს არ უცხოვრია, იგი არავის უნახავს ამ საცხოვრებელ ბინაში; ელ--ა აბ-----ამ კი 1---წლის 0----- დადებული პრივატიზაციის ხელშეკრულებით მიიღო საკუთრების უფლება სადავო ქონებაზე, მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის მ-----

----- . შესაბამისად, სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე მხარის პოზიციას აღნიშნულ უძრავ ქონებაზე ელ--ა აბ-----ის შესაბამის წილზე მეუღლეთა თანასაკუთრების რეჟიმის გავრცელების შესახებ. გარდა ამისა, სასამართლო კიდევ ერთხელ აღნიშნავს, რომ ბუნდოვანია მოსარჩელის მხარის მითითება ელ--ა აბ-----ას კუთვნილი წილის განსაზღვრის შესახებ, ვინაიდან სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული 2--- წლის 2----- გადაწყვეტილებით, ლა----ა ას-----ი ცნობილია უძრავი ქონების, მდებარე ქ. თბილისი, ვა-----ის მ----- $\frac{1}{2}$ ნაწილის მესაკუთრედ. ამავე გადაწყვეტილებით, პრივატიზაციის დროისათვის სადავო საცხოვრებელ ბინაში რეგისტრირებულ პირებს წარმოადგენდნენ ლა----ა ას-----ი და ელ--ა აბ-----ა. სასამართლო აქვე მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 266-ე მუხლით დადგენილ გადაწყვეტილების კანონიერი ძალაში შესვლის შედეგებზე, რომლის მიხედვითაც, გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ მხარეებს, აგრეთვე მათ უფლებამონაცვლებს არ შეუძლიათ ხელახლა განაცხადონ სასამართლოში იგივე სასარჩელო მოთხოვნები იმავე საფუძველზე, აგრეთვე სადავო გახადონ სხვა პროცესში გადაწყვეტილებით დადგენილი ფაქტები და სამართლებრივი ურთიერთობანი.

ამდენად, მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქმეზე დადგენილ გარემოებათა ურთიერთშეჯიბრებისა და შეფასების შედეგად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს ბე--- ას-----ის სასარჩელო მოთხოვნების დაკმაყოფილების სამართლებრივი და ფაქტობრივი საფუძვლები.

6.2. მოსარჩელე ან-----ი აბ-----მა მოითხოვა მოპასუხე ვი-----ა ას-----ისათვის სამკვიდრო ქონებიდან მისთვის მიკუთვნებული წილის ღირებულების პროპორციულად ელ--ა აბ-----ასა და ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვის და სარიტუალო მომსახურების ხარჯების - თითოეულ მათგანზე 6000-6000 ლარის, სულ 12 000 ლარის გადახდა. მოსარჩელის განმარტებით, როგორც ელ--ა აბ-----ას, ასევე ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვის მთლიანი ხარჯები გაღებულია ან-----ი აბ-----ის მიერ და სხვას არავის ამ ხარჯებში მონაწილეობა არ მიუღია.

დადგე--ლია, რომ მოსარჩელე ან-----ი აბ-----ი წარმოადგენს ბე--- ას-----ის მეუღლის, ელ--ა აბ-----ას ძმას. ზემოთ როგორც აღინიშნა, ელ--ა აბ-----ა და ვლ-----რ ას-----ი გარდაცვალებამდე ცხოვრობდნენ საერთო საცხოვრებელ მისამართზე - ქ. თბილისი, ვა-----ის მასივი, ზ/პლატო, მ----- . ელ--ა აბ-----ა გარდაიცვალა 2--- წლის 2-----, ხოლო მისი შვილი ვლ-----რ ას-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 3----- . ვლ-----რ ას-----ი გარდაიცვალა ისე, რომ ვერ მოასწრო დედის, ელ--ა აბ-----ას დანაშთი სამკვიდრო ქონების მიღება. ვი-----ა ას-----ი, როგორც ვლ-----რ ას-----ის პირველი რიგის მემკვიდრე - შვილი, აცხადებს პრეტენზიას მამის და ბებულის დანატოვარ ქონებაზე.

სამოქალაქო კოდექსის 1484-ე მუხლის პირველი ნაწილით, მემკვიდრეები ვალდებული არიან მთლიანად დააკმაყოფილონ მამკვიდრებლის კრედიტორთა ინტერესები, მაგრამ მიღებული აქტივის ფარგლებში, თითოეულის წილის პროპორციულად. ამავე კოდექსის 1334-ე მუხლის თანახმად, თუ მემკვიდრე რამდენიმეა, მათ შორის სამკვიდროს გაყოფამდე იგი ერთიანი ქონების სახით ეკუთვნის ყველა თანამემკვიდრეს. ამ ქონებიდან შეიძლება გადახდილ იქნეს მამკვიდრებლის მოვლისა და უკანასკნელი ავადმყოფობის მკურნალობის, დაკრძალვის, სამკვიდროს დაცვისა და მართვის და სხვა ხარჯები.

ამავე კოდექსის 1489-ე მუხლიდან გამომდინარე, მემკვიდრე ვალდებულია, აუნაზღალოს მესამე პირს ხარჯი გამოწვეული მამკვიდრებლის უკანასკნელი ავადმყოფობის დროს მოვლითა და მკურნალობით, ხელფასის გასტუმრებით, დაკრძალვით, სამკვიდროს დაცვითა და მართვით. ამასთან, სამოქალაქო კოდექსის 973-ე მუხლი ადგენს გაწეული ხარჯების ანაზღაურების უფლებას, რომლის მიხედვითაც, შემსრულებელს უფლება აქვს მოითხოვოს გაწეული ხარჯების ანაზღაურება, რომლებიც საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, აუცილებლად იქნა მიჩნეული.

სასამართლო განმარტავს, რომ დაკრძალვის, საფლავის მოწყობისა და მასთან დაკავშირებული ხარჯების უშუალოდ ან-----ი აბ-----ის მიერ გაღებას ადასტურებს საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებები და მოწმეები ჯა----- -- და რაჩ-----. აღნიშნული პირები უშუალოდ იღებდნენ მონაწილეობას დაკრძალვისათვის საჭირო ნივთების (მაცივარი, სასახლე, სუდარა) შეძენასა და ქელების სუფრის მოწყობაში. საქართველოში არსებული ტრადიციის თანახმად, გარდაცვლილის დაკრძალვა გარკვეულ პროცედურებს მოიცავს, რომლებიც თავის მხრივ ხარჯებთან არის დაკავშირებული. მართალია, უმეტეს შემთხვევაში, რთულია ყოველი კონკრეტული პროცედურისა და მისი შესაბამისი ხარჯების ზუსტი განსაზღვრა, რომელიც აუცილებელია მიცვალებულის დაკრძალვისათვის და აღნიშნული სხვადასხვა ფაქტორებზეა დამოკიდებული, მაგრამ უნდა განისაზღვროს იმ სავალდებულო მინიმალური სარიტუალო პროცედურების და მათი ანაზღაურების მინიმუმი, გონივრული ოდენობა, რაც საქართველოში არსებული წეს-ჩვეულებების გათვალისწინებით აუცილებელია მიცვალებულის დასაკრძალად. აღნიშნული საკითხის კვლევისას, შპს „ჰე-----ს“ მიერ გაცემული ინვოისის მიხედვით, დადგენილია, რომ ან-----ი აბ-----ის მიერ გაღებული ხარჯები შეადგენს: ორადგილიანი საფლავის საფასური - 600 ლარი, დაკრძალვის და სარიტუალო მომსახურებისათვის - მიცვალებულის ჩაცმა-გასუფთავება 50 ლარი, კატაფალკით მომსახურება 80 ლარი, კანდელი 15 ლარი, სუდარა 25 ლარი, სასახლე-მაცივარის დაქირავება 250 ლარი, ტახტის დაქირავება 55 ლარი, შანდალის დაქირავება 20 ლარი, სიდი დისკი 5 ლარი, ხის ჯვარი 5 ლარი, მუშების მომსახურება გარდაცვლილის ბინიდან კატაფალკამდე ჩასვენება და

საქალაქო სასაფლაოზე სამარხამდე მისვენება 2-0 ლარი, წიფლისგან დამზადებული სასახლე 430 ლარი, სასახლის ტრანსპორტირება 25 ლარი, საფლავის ქვა 250 ლარი, ქვაზე წარწერის გაკეთება 40 ლარი, ქვაზე სურათის მიხატვა 60 ლარი, რაც ჯამში ორივე მიცვალებულისათვის წარმოადგენს 3620 ლარს. სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე მხარის პოზიციას ქელებზე, ორმოცზე და წლისთავზე მითითებული თანხის ოდენობით ხარჯების გაღების შესახებ, ვინაიდან აღნიშნული გარემოების დამადასტურებელი სათანადო მტკიცებულება მხარის მიერ წარმოდგენილი არ არის და ამ თანხის ოდენობას ვერც მოწმეები ჯა----- და რაჩ----- ადასტურებენ. ასევე, არ დასტურდება, რომ ქელესს ესწრებოდა მოსარჩელის მიერ მითითებული პირთა რაოდენობა. შესაბამისად, საქართველოში არსებული ქართული ტრადიციების შესაბამისად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ქელესზე გადახდილი ხარჯი გამოთვლილი უნდა იყოს ორივე მიცვალებულთან მიმართებით გონივრული ოდენობით. ამასთან, ვერც მოპასუხე მხარის მოწმე დერე--- სუ-----მა და ემ-----მა დაადასტურეს ის პოზიცია, რომ ლა----ა ას-----ის მიერ იქნა გაღებული რაიმე ხარჯი ვლ-----რ ას-----ის დასაკრძალად, ქელესისათვის ან ორმოცისათვის. მხოლოდ მოწმის ზოგადი, ბუნდოვანი ხასიათის მითითება, არ არის საკმარისი აღნიშნული გარემოების დასადგენად. საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებების, მათ შორის მოწმეთა ჩვენებების სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო ადგენს, რომ მოპასუხე ვი-----ა ას-----ს უნდა დაეკისროს ვლ-----რ ას-----ის და ელ--ა აბ-----ას დაკრძალვის, მასთან დაკავშირებული სარიტუალო ხარჯების გადახდა, სულ 5000 ლარის ოდენობით. თითოეულმა დაკითხულმა მოწმემ მიუთითა, რომ ლა----ა ას-----ი იმყოფებოდა საქართველოში, იგი დაესწრო ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვას, თუმცა მან ვერ შესძლო სადავო საცხოვრებელ სახლში შესვლა კარებზე არსებული საკეტის გამოცვლის გამო. დღეის მდგომარეობით, სადავო სახლში ცხოვრობს ჯა-----. ან-----ი აბ-----მა, რომელმაც საკუთარი ინიციატივით მოაწესრიგა, გაასუფთავა და ჩაატარა გარკვეული სახის სარემონტო სამუშაოები, ნება დართო ჯ----- ეცხოვრა ამ სახლში, მოეწვლა და ეპატრონა ბინისთვის. თუმცა ნათელია, რომ ჯ----- სადავო საცხოვრებელ სახლში ცხოვრების უფლება მინიჭებული არ აქვს უშუალოდ ქონების მესაკუთრისგან.

გარდა ამისა, სასამართლო აღნიშნავს რომ ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----ის დარძალვის და მასთან დაკავშირებული სარიტუალო მომსახურების ხარჯები გაღებული იქნა 2--- წლის დეკემბრის და 2--- წლის თებერვლის თვის დასაწყისში. სს „ლიბერთი ბანკში“ 2--- წლის 0----- 2--- წლის 30 აპრილამდე მიღებული აქვს 3----- აბ-----ის მიერ გამოგზავნილი სწრაფი ფულადი გზავნილები, კერძოდ, 1-0-2--- წელს 500 აშშ დოლარი და 2-0-2--- წელს 2000 აშშ დოლარი. საქმეში წარმოდგენილი მ----- წერილობითი განმარტების მიხედვით, აღნიშნული თანხა გადმოიგზავნა იმ მიზნით, რომ მას გადაეცა თანხა ჯა-----სათვის. ფულადი გზავნილები მიღებულია 2--- წლის

ივნისის თვეში. შესაბამისად, არ დასტურდება ამ გზავნილების კავშირი მამკვიდრებელთა დაკრძალვის ხარჯებთან, რომელიც გაღებული იქნა 2-
წლის დეკემბრის და 2-
წლის თებერვლის თვის დასაწყისში.

განსახილველ შემთხვევაში, სასამართლო დადგე--ლად მიიჩნევს, რომ ელ--ა აბ-
-----ას (გარდაცვალების თარიღი 2--1--2--- წელი) და ვლ-----რ ას-----ის
(გარდაცვალების თარიღი 3--0--2--- წელი) დაკრძალვის და სარიტუალო
მომსახურების ხარჯების გაღება მოხდა ან-----ი აბ-----ის მიერ,
საწინააღმდეგო სახის გარემოების მტკიცების ტვირთის რეალიზება
მოწინააღმდეგე მხარემ ვერ შესძლო, თუმცა სასამართლო სრულად ვერ
გაიზიარებს მოსარჩელე ან-----ი აბ-----ის მიერ მითითებული თანხის
ოდენობას. გამომდინარე აღნიშნულიდან, მოპასუხე ვი-----ა ას-----ს ან-----
--ი აბ-----ის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს ელ--ა აბ-----ას და ვლ-----რ ას-----
-----ის დაკრძალვის ხარჯების ანაზღა----ება, სულ 5000 ლარის ოდენობით.

7. საპროცესო ხარჯები

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად,
იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა
გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე
განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების
გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში
აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის
პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა
დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის
პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 39-ე მუხლის მიხედვით, სახელმწიფო ბაჟი
შეადგენს დავის საგნის ღირებულების 3%-ს, მაგრამ არანაკლებ 100 ლარისა.
ამავე კოდექსის 41-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად,
დავის საგნის ფასი განისაზღვრება ნივთის (ქონების) გადაცემის ან მიწოდების
შესახებ სარჩელისა – ამ ნივთის (ქონების) საბაზრო ღირებულებით.

მოცემულ შემთხვევაში, ვინაიდან ბე--- ას-----ის სასარჩელო მოთხოვნა არ
დაკმაყოფილდა, მოპასუხე ვი-----ა ას-----ს ამ ნაწილში არ უნდა
გადახდეს სახელმწიფო ბაჟი. ხოლო ან-----ი აბ-----ის სარჩელის
დაკმაყოფილებული ნაწილის პროპორციულად, მოპასუხე ვი-----ა ას-----ს
ან-----ი აბ-----ის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს ამ უკანასკნელის მიერ
სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი თანხის ანაზღა----ება 150 (ას
ორმოცდაათი) ლარის ოდენობით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3, მე-8, 49-ე, 53-55-ე, 243-244-ე, 250-ე, 257-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. ბე--- ას-----ის (დაბადებული 19-----) სასარჩელო მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდეს;

2. ან-----ი აბ-----ის (პირადი N0-----) სასარჩელო მოთხოვნა ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;

ვი-----ა ას-----ს (პირადი N6-----) ან-----ი აბ-----ის სასარგებლოდ დაეკისროს (პირადი N0-----) ელ--ა აბ-----ისა და ვლ-----რ ას-----ის დაკრძალვის ხარჯების ანაზღა---ება 5000 ლარის ოდენობით;

3- ვი-----ა ას-----ს (პირადი N6-----) ან-----ი აბ-----ის სასარგებლოდ დაეკისროს (პირადი N0-----) ამ უკანასკნელის მიერ სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი თანხის ანაზღა---ება 150 (ას ორმოცდაათი) ლარის ოდენობით;

4. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

5. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მეშვეობით მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების ასლის გადაცემის მომენტიდან 14 /თოთხმეტი/ დღის ვადაში.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის, ასევე პატიმრობაში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნას და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70-78-ე მუხლებით დადგენილი

წესით.

მოსამართლე

გიორგი მაისურაძე